

Quickscan

Wet natuurbescherming

Bouw woonhuis Raaijestraat 1, Elst

Quickscan Wet natuurbescherming; bouw woonhuis Raaijestraat 1,
Elst
219.01.20

NLadviseurs

adviesbureau voor natuurbeheer
en landschapsoptimalisering

Colofon

Opdrachtgever: W.H.M. Maatman
Contactpersoon: W.H.M. Maatman

Datum: 17-12-2020
Rapportnummer: 219.01.20

Auteurs: W. van Zadelhoff, R. Huizinga

NLadviseurs
Kennislandgoed Larenstein
Larensteinselaan 26B
6882 CT VELP
026-7851440

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	pag. 5
1.1 Aanleiding	pag. 5
1.2 Opdrachtgever	pag. 5
1.3 Ligging en kenmerken plangebied	pag. 5
1.4 Geplande werkzaamheden	Pag. 5
1.5 Kwaliteitsborging	Pag. 5
1.6 Leeswijzer	Pag. 5
Hoofdstuk 2: Methodiek	pag. 7
2.1 Literatuuronderzoek	
2.2 Gebiedsbescherming (N2000/NNN)	Pag. 7
2.3 Soortbescherming	Pag. 7
Hoofdstuk 3: Resultaten	pag. 9
3.1 Gebiedsbescherming	Pag. 10
3.2 Soortbescherming	Pag. 10
3.2.1 Vleermuizen	Pag. 10
3.2.2 Grondgebonden zoogdieren	Pag. 10
3.2.3 Vogels	Pag. 11
3.2.4 Reptielen	Pag. 11
3.2.5 Amfibieën	Pag. 11
3.2.6 Planten	Pag. 11
3.2.7 Dagvlinders en libellen	Pag. 11
3.2.8 Overige soortengroepen	Pag. 12
Hoofdstuk 4: Effectbeoordeling en conclusie	pag. 13
3.1 Effectbeoordeling	Pag. 13
3.2 Conclusies en vervolgstappen	Pag. 13
Bijlage 1: Wet natuurbescherming	Pag. 15

Quicksan Raaijestraat, te Elst

Hoofdstuk 1: Inleiding

In dit hoofdstuk staat de aanleiding van het opstellen van dit rapport beschreven. Ook zijn ligging en opdrachtgever van het project nader toegelicht om een beeld te schetsen van de situatie.

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om een woning te bouwen op een perceel dat op het moment van schrijven uit paardenweide bestaat. Aangezien de werkzaamheden voorafgaand aan het bouwklaar maken van het perceel en het plaatsen van het gebouw onder ruimtelijke ontwikkeling vallen is het noodzakelijk deze werkzaamheden te toetsen aan de Wet natuurbescherming. Deze rapportage is de uitkomst van dit onderzoek dat heeft plaatsgevonden op 8 december 2020 door ecooloog W. van Zadelhoff.

Deze rapportage kan gebruikt worden ter onderbouwing van het aanvragen van vergunningen en/of bestemmingsplan.

1.2 Opdrachtgever

De heer Maatman betreft een particuliere opdrachtgever. Zijn wens om een woning te laten plaatsen op het plangebied is voortgekomen uit de wens van de gemeente Overbetuwe om het bestaande woonhuis, de grote Molenstraat 155, te kopen vanwege de aanwezigheid van een elektriciteitsmast.

1.3 Ligging en kenmerken plangebied

Het plangebied ligt in de gemeente Overbetuwe, ten noorden van het dorp Elst, in de provincie Gelderland. Het plangebied is in eigendom van de fam. Maatman. Ten zuiden van het plangebied stroomt de rivier de Linge.

Het plangebied beslaat een oppervlakte van 1000 m², dat voornamelijk bestaat uit korte grasvegetatie, zie figuur 1. Dwars door het gebied ligt een geasfalteerde weg. Rondom het perceel staan laagstamfruitbomen gepland. Ten noorden van het perceel loopt een kleine, waterdragende, sloot.

De omgeving van het plangebied is omgeven door landbouwpercelen. Aan oostkant van het perceel loopt de Grote Molenstraat (B-weg). Aan de overzijde van deze weg is ten noordoosten van het perceel park Lingezegen gelegen.

Het terrein bevindt zich volledig op kleigrond, dat vanuit nature een voedselrijke vegetatieontwikkeling op ontwikkelt.

1.4 Geplande werkzaamheden

De geplande ruimtelijke ontwikkeling is samengevat in de volgende handelingen:

- ~ Verwijderen vegetatie
- ~ Afgraven bodem
- ~ Kap 4 tot 6 fruitbomen
- ~ Aanleg duiker
- ~ Aanleg bouwweg
- ~ Bouwklaar maken perceel
- ~ Bouw nieuwbouw

1.5 Kwaliteitsborging

Het veldbezoek is uitgevoerd door W. van Zadelhoff. Ecooloog bij NLadviseurs die door studie en ervaring opgeleide deskundige op het gebied van Nederlandse ecologie en wetgeving. Dit document is door ecooloog R. Huizinga mede opgesteld en gecontroleerd.

1.6 Leeswijzer

In deze rapportage is achtereenvolgens beschreven welke methodiek is toegepast tijdens het onderzoek, de resultaten opgedaan uit het literatuur- en veldonderzoek. Als laatste is de effectbeoordeling en conclusie beschreven.

Figuur 1: Overzichtsfoto van het plangebied

Hoofdstuk 2: Methodiek

De aanwezige beschermde natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een analyse van bestaande (inventarisatie)gegevens en een verkennend veldbezoek in het terrein.

2.1 Literatuurstudie

Voor het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsgegevens van soorten uit beschermde soortengroepen. Verder is gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna, geraadpleegd op 26-11-2020 (NDFF). De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren, de functie en habitatkwaliteit van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten in relatie tot de voorgenomen ingreep.

2.2 Gebiedsbescherming

Om een conclusie te trekken op de invloed van gebiedsbescherming is met bureauonderzoek onderzocht of het gebied onderdeel is van Natuurnetwerk Nederland en/of Natura 2000-gebied. Daarnaast is onderzocht op de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden in de nabije omgeving van het plangebied. Hiermee kan de mogelijke externe invloed van de voorgenomen werkzaamheden op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld.

2.3 Soortbescherming

De quickscan is de eerste stap in het proces om de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op het gebied van beschermde dier- en plantsoorten te onderzoeken. De aanwezigheid van beschermde soorten in en rond het plangebied en de geschiktheid van het plangebied voor deze soorten is door middel van een eenmalig veldbezoek op onderzocht. Op 6 december 2020 heeft ecoloog W. van Zadelhoff het veldbezoek uitgevoerd. Doel van dit veldbezoek is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor de mogelijk voorkomende beschermde soorten.

De quickscan bestaat uit een gebiedsdekkende voorlooprondte waarbij het mogelijk voorkomen van beschermde dier- en plantsoorten wordt beoordeeld aan de hand van directe en indirecte waarnemingen. Verder is het terrein getoetst op habitatvoorkeuren van beschermde dier- en plantsoorten. Bij deze toetsing van het terrein worden de geplande werkzaamheden als leidraad genomen. Getoetst is of de geplande werkzaamheden de Wet natuurbescherming (mogelijk) overtreden.

Afhankelijk van de resultaten is het noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van beschermde soorten door middel van aanvullend onderzoek aan te tonen of uit te sluiten.

Quicksan Raaijestraat, te Elst

Hoofdstuk 3: Resultaten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per flora- en faunagroep zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is in de bijlage 1 te vinden.

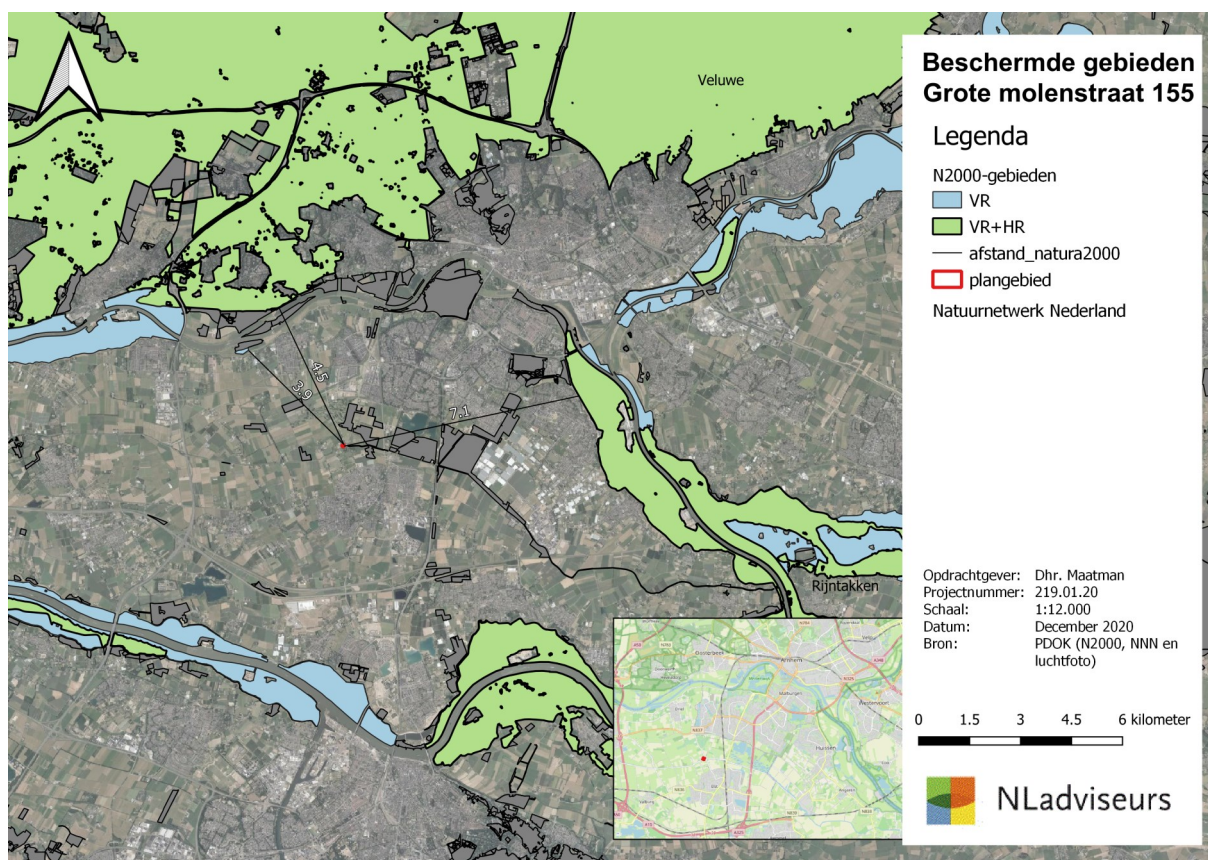
3.1 Gebiedsbescherming

In de omgeving van het plangebied bevinden zich gebieden die deel uitmaken van NNN en Natura 2000. Het dichtstbijzijnde vogelrichtlijngebied ligt op meer dan 3,9 kilometer van het plangebied. Het dichtstbijzijnde habitatrichtlijngebied ligt op 4,6 kilometer en betreft de Veluwe. Vanwege de geruime afstand tot deze natuurgebieden is niet te verwachten dat er meetbare effecten optreden als gevolg van de geplande ingrepen. Hetzelfde geldt voor de overige Natura-2000 gebied de Rijntakken te zien in figuur 2.

Bij realisatie van de ingreep komt een minimale verstoring vrij. Verstoring in de vorm van licht, en geluidstrillingen zijn niet te verwachten op eerder genoemde afstanden. Ook is de hoeveelheid stikstofuitstoot niet groot genoeg om meetbaar te zijn op dergelijke afstan-

den en hebben hiermee geen invloed op de gebieden.

Het plangebied is geen onderdeel van de NNN. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op korte afstand ten oosten van het plangebied en betreft park Lingezen. De geplande ingrepen hebben geen directe invloed op het gebied. Externe invloed is in het geval van NNN niet meegenomen aangezien hier in de wet geen sprake van is.

Figuur 2: Plattegrond van het plangebied i.r.t. Natura 2000 en NNN

3.2 Soortbescherming

3.2.1 Vleermuizen

Uit de (directe) omgeving van het plangebied (0 tot 5 km) zijn waarnemingen bekend een aantal vleermuissoorten. Te weten: Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, meer-vleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen gebruiken holtes en spleten in gebouwen en bomen als verblijfplaats. Tijdens de quickscan zijn de aanwezige bomen gecontroleerd op aanwezigheid en geschiktheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen.

In het plangebied zijn geen geschikte plekken voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. Bebouwing is niet aanwezig in het plangebied. Aangrenzend aan het plangebied bevindt zich een woning, maar vinden geen werkzaamheden plaats. In de bomen op het terrein zijn geen holtes aanwezig die voor vleermuizen als mogelijk geschikte verblijfplaats kunnen dienen.

Essentiële vliegroutes

Potentiële vliegroutes van vleermuizen zijn opgaande lijnvormige elementen zoals bomenrijen en bosranden of brede watergangen. Deze landschappelijke structuren worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook worden deze elementen gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd, wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft voor een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belang van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

De voorgenomen ingrepen hebben geen negatief effect op vliegroutes van vleermuizen. Bomen, onderdeel van lijnvormige structuren, worden niet gekapt of aangetast door de voorgenomen werkzaamheden.

Essentieel foerageergebied

Opgaande beplanting en waterrijke delen zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe

omgeving worden aangetast. In het plangebied is opgaande beplanting aanwezig. De beplanting en vegetatie is echter niet gevarieerd en zeer beperkt in omvang. In de omgeving van het plangebied zijn gebieden aanwezig die groter in omvang zijn en gevarieerdere vegetatie hebben. Er worden geen negatieve effecten op (potentiële) foerageergebieden van vleermuizen verwacht aangezien het omliggende terrein voldoende alternatief biedt voor vleermuizen om aan voedsel te komen. Effecten op essentiële foerageergebieden voor vleermuizen worden daardoor uitgesloten.

Verstoring van vleermuizen dient ten alle tijden het project te worden voorkomen. Het is om deze reden noodzakelijk rekening te houden met het voorkomen van vleermuizen in het gebied tijdens de nachtelijke uren binnen de actieve periode van de dieren (tussen maart en november). Het voeren van nachtelijk licht dient zo veel mogelijk te worden beperkt en of aangepast te worden zodat invloed beperkt blijft.

3.2.2 Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn kan op voorhand worden uitgesloten. De bever is op korte afstand (0-1 km) waargenomen. Geschikt habitat voor de bever is gezien de terreinkenmerken binnen het plangebied afwezig. De enige plaats waar dit dier een habitat kan vinden is in de rivier de Linge. Er vindt met de voorgenomen plannen geen negatieve invloed plaats op dit mogelijke leefgebied. Sporen van aanwezigheid van bever zijn niet waargenomen in de ruime omgeving van het plangebied. Verder ontbreekt het in terrein aan de habitatseisen voor de overige soorten beschermd vanuit de habitatrichtlijnen.

Tevens is gekeken naar nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn onderverdeeld in onderstaande categorieën:

Marterachtigen

Uit de (directe) omgeving van het plangebied (0 tot 5 km) zijn waarnemingen bekend van bunzing, das, boom-marter, hermelijn, steenmarter en wezel.

Voor de marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel is het plangebied bereikbaar. Aanwezigheid van de soorten is daarom niet uit te sluiten. Echter biedt het plangebied geen optimale leefomgeving voor de soorten. Geschikter leefgebied zijn in de directe omgeving alom vertegenwoordigd. Essentiële foerageergebieden zijn om deze reden dan ook niet aanwezig. Uitvoering van het werkzaamheden levert dan ook geen negatieve effecten op

marterachtigen.

Verwacht wordt dat ook steenmarter zich in de directe omgeving van het plangebied bevindt. Ook voor deze soort is geen optimaal leefgebied aanwezig binnen het plangebied.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van marterachtigen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het plangebied biedt hier ook geen mogelijkheden voor.

Eekhoorn

Eekhoorn komt in de directe omgeving van het plangebied voor. Binnen de invloedsfeer van het project zijn geen houtopstanden die geschikt worden geacht als leefgebied voor eekhoorn. Negatieve invloed op de soort is hiermee uitgesloten.

Overige zoogdieren

In de direct omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van egel en rosse woelmuis. Voor beide soorten is suboptimaal habitat op het plangebied aangetroffen. Echter zijn beide soorten vrijgesteld door de provincie Gelderland bij ruimtelijke ontwikkelingen. Met doorgang van de werkzaamheden vinden er voor deze soorten geen wetsovertredingen plaats.

Wel blijft, ondanks de vrijstelling, de zorgplicht van kracht. Het doden en of beschadigen van de soorten is verboden middels de Wet natuurbescherming.

3.2.3 Vogels

Uit de (directe) omgeving van het plangebied (0 tot 5 km) zijn waarnemingen bekend van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, ransuil, havik, sperwer, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, slechtvalk en steenuil.

Het plangebied biedt geen geschikte nestgelegenheid voor jaarrond beschermde gebouwgebonden soorten. De afwezigheid van bebouwing sluit nestgelegenheid uit.

In de directe omgeving zijn geschikte plekken voor boom- en grondbroedende vogelsoorten aanwezig. Tijdens de quickscan zijn geen nesten waargenomen van vogelsoorten. Jaarrondbeschermde nesten zijn ook in de periode van het veldbezoek zichtbaar en zijn daardoor uit te sluiten. Algemeen voorkomende broedvogels kunnen zich nesten in het gebied en in de directe invloedsfeer van de werkzaamheden. Verstoring van nesten dient te allen tijde voorkomen te worden. Als werkzaamheden in het broedseizoen

plaatsvinden (lopend van maart tot september) dan is het noodzakelijk een voorlooprondte uit te voeren door een deskundig ecooloog. Het gebied wordt op basis van dit bezoek nestvrij verklaard of mitigatiemaatregelen worden voorgesteld om aangetroffen nesten van verstoring te onttien.

3.2.4 Reptielen

Uit de (directe) omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van ringslang en hazelworm (1 tot 5 km).

Ringslang

Ringslang heeft vochtige habitats nodig als jachtterrein, grote hopen organisch materiaal voor voorplanting en bosgebied met een strooisel laag en grote boomstronken als winterverblijf. Dit is niet aanwezig in het plangebied, en om die reden is de aanwezigheid van ringslang is hierdoor niet te verwachten.

Hazelworm

Aanwezigheid deze soort is uitgesloten gezien de terreinkenmerken van het plangebied. Daarnaast staat het plangebied niet in verbinding met geschikt habitat.

3.2.5 Amfibieën

Vanuit de verspreidingsgegevens blijkt dat op 0 – 5 kilometer afstand van het plangebied alpenwatersalamander, bastaardkikker, heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad zijn aangetroffen. Geschikt voortplantingswater of winterhabitat is voor deze soorten niet aanwezig op het plangebied. Aangrenzend is water aanwezig waar bastaardkikker zich mogelijk heeft gevestigd. Aanwezigheid van de soorten in het plangebied is om deze reden niet te verwachten.

Bastaardkikker is vrijgesteld door de provincie Gelderland voor ruimtelijke ontwikkeling. Tijdens de werkzaamheden wordt geen habitat voor deze soort negatief beïnvloed. Het plaatsen van de duiker door de doorgaans dicht met riet begroeide sloot is geen belemmering voor de soort.

3.2.6 Planten

Geen beschermde plantensoorten bekend uit de verspreidingsgegevens. Ook tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde planten aangetroffen. Omgevingseisen gesteld door beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen op het terrein. Negatieve invloed op beschermde plantensoorten is hierdoor uitgesloten.

3.2.7 *Dagvlinders en libellen*

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen beschermde dagvlinders en libellen waargenomen. Eveneens ontbreekt habitat voor beschermde soorten. Op voorhand kan worden uitgesloten dat beschermde dagvlinders en libellen negatief worden beïnvloed door de planvoornemens.

3.2.8 *Overige soortengroepen*

Uit verspreidingsgegevens zijn van de overige soortengroepen (geleedpotigen en weekdieren) in de geruime omgeving van het plangebied waargenomen. Het plangebied en de omgeving vormen door de terreinkenmerken ook geen geschikt habitat voor deze soorten. Negatieve invloed op deze soorten is om deze reden uit te sluiten.

Figuur 3: Voedselrijke kortgrasvegetatie

Figuur 4: Vegetaties uit de sloot

Hoofdstuk 4: Effectbeoordeling en conclusies

Ten behoeve van het voornemen om een ruimtelijke ontwikkeling te laten plaatsvinden is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Om te beoordelen of de ruimtelijke ontwikkeling negatieve gevolgen heeft op beschermde soorten, gebieden en houtopstanden, is als eerste stap deze quickscan uitgevoerd. In dit hoofdstuk staan de conclusies van het onderzoek samengevat.

4.1 Effectbeoordeling

Op basis van de resultaten worden er geen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten of beschermde gebieden. Nadere onderzoeken zijn op die reden dan ook niet noodzakelijk. Het perceel dat op dit moment gebruikt wordt als paardenweide biedt geen leefgebied voor beschermde soorten.

Indien nachtelijk licht gevoerd zal worden tijdens de werkzaamheden dient dit vooraf aan de uitvoering nader onderzocht te worden en in een ecologisch werkprotocol te worden beschreven.

4.2 Conclusies en vervolgstappen

Gebiedsbescherming

Het plangebied is geen onderdeel van NNN-gebied en ligt buiten de invloedssfeer van Natura 2000-gebieden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk voor realisatie van de geplande werkzaamheden.

Vleermuizen

In het plangebied en de omgeving worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen verwacht voor vleermuizen. Ook wordt het plangebied niet geschikt geacht om te functioneren als essentiële vliegroute en foerageergebieden. Nader onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Tijdens de werkzaamheden dient wel nachtelijk licht dient voorkomen te worden, om effecten te voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Geen effecten aan de orde, geen nader onderzoek noodzakelijk.

Vogels

In het gebied zijn er geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Effecten zijn om die reden ook uit te sluiten. Er is geen nader onderzoek noodzakelijk.

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen in het plangebied tot broeden komen. Als werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden dient voorafgaand aan de werkzaamheden een controle te worden uitgevoerd op aanwezigheid van nesten en mogelijk aanvullende maatregelen te worden getroffen ten aanzien van deze soorten. Permanente verstoring van vogelnesten is een verbod vanuit de Wet natuurbescherming.

Reptielen en amfibieën

Geen effecten aan de orde, geen nader onderzoek noodzakelijk.

Planten

Geen effecten aan de orde, geen nader onderzoek noodzakelijk.

Dagvlinders

Geen effecten aan de orde, geen nader onderzoek noodzakelijk.

Overige soortgroepen

Geen effecten aan de orde, geen nader onderzoek noodzakelijk.

Soortgroep	Overtreding HRL/VRL	Overtreding Nationale soorten	Zorgplicht	Opmerking
Vleermuizen	Geen	N.v.t.	Ja	Voorkomen nachtelijk licht
Grondgebonden zoogdieren	Geen	Geen	Ja	
Vogels	Geen	N.v.t.	Ja	Voorloopronde in broedseizoen
Reptielen	Geen	Geen	Ja	
Amfibieën	Geen	Geen	Ja	
Planten	Geen	Geen	Ja	
Dagvlinders	Geen	Geen	Ja	
overige soortgroepen	Geen	Geen	Ja	

Tabel 1: Samenvatting conclusies quickscan

Bronvermelding

NDFF—quickscanhulp 26 november 2020

Overige geraadpleegde informatie

~ Kennisdocumenten BIJ12

~

Bijlage 1: Wet natuurbescherming

De quickscan die is uitgevoerd is volledig gericht op de toetsing van de voorgenomen plannen aan de Wet natuurbescherming. Hieronder is weergegeven welke inhoud deze wetgeving vertegenwoordigd.

1.1 Soortenbescherming

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. Hierbij zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de soort- en gebiedsbescherming, die per 1 januari 2017 zijn geregeld onder de Wet natuurbescherming (Wnb), de belangrijke kaders.

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Deze nieuwe wet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheidt wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen is een globale toelichting gegeven op de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijke plannen en ingrepen worden getoetst.

1.1.1 Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd, zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

1.1.2 Verbodsbepalingen

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2, bijlage 1). Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld.

15

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.   2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt. 3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Tabel 1. Artikel 1.11 Zorgplicht

Tabel 2. Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. *Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
3. *Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
4. *Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
5. *Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*

Tabel 3. Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
3. *Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
4. *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
5. *Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*

Tabel 4. Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd)

1. *Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:*
 - a. *in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;*
 - b. *de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of*
 - c. *vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*

Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.

In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is het echter van belang te realiseren dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen:

“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”

1.1.3 Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten die periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag onderscheid gemaakt tussen soorten uit de beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde nesten (verblijfplaatsen van vogels die hun voortplantingsplaats het hele jaar of meerdere jaren achtereen gebruiken), categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken en ‘overige soorten’ (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Naar gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
‘overige soorten’	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

Tabel 5. Beschermingscategorieën broedvogels

1.2 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor dier- en plantensoorten kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn-gebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn-gebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het "nee, tenzij" principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht.

1.3 Houtopstanden

Het hoofdstuk over houtopstanden in de Wet natuurbescherming is van toepassing op alle bossen en houtopstanden groter dan 10 are (1.000 m²) of, in geval van rijbeplantingen, meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Er wordt gesproken van een bos als de bomen elkaar duidelijk beïnvloeden. Als richtlijn voor de definitie van bos wordt een bedekkingspercentage van 60% gehanteerd.

Het te kappen bos moet gecompenseerd worden, waardoor een meerwaarde voor natuur en landschap ontstaat.

Het deel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing op:

- ~ houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- ~ houtopstanden op erven of in tuinen;
- ~ fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- ~ naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- ~ kweekgoed;
- ~ uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen; 2°. beplantingen langs waterwegen, en 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- ~ het dunnen van een houtopstand;
- ~ uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2°. bestaan uit minstens tien-duizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

1.4 Natuurnetwerk Nederland

Om de natuur in Nederland weer tot een goed functionerend ecologisch netwerk te maken, wordt het Natuurnetwerk Nederland, NNN (de voormalige EHS; Ecologische hoofdstructuur) begrensd en aangelegd, als netwerk van bestaande en nieuwe natuur. Het beleidskader voor het aanwijzen (begrenzen) en beschermen van het NNN is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken van het NNN, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. Het NNN beschermingsregime is opgebouwd uit verschillende elementen die zijn opgenomen in de Spelregels NNN. Dit zijn naast het 'nee, tenzij'-regime, met als sluitstuk natuurcompensatie, de maatwerkinstrumenten NNN saldobenadering en herbegrenzen NNN.

'Nee, tenzij'-regime en compensatiebeginsel

Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en

waarden. Daarom geldt in het NNN het 'nee, tenzij'-regime. Dat wil zeggen dat ontwikkelingen in het NNN die significante gevolgen hebben voor de kenmerken en waarden van het NNN alleen kunnen worden toegestaan als er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieve oplossingen zijn. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.